

FREDRIKSTAD, NORRA

Fredrikstadi ajalooline vanalinn sai alguse 1567. aastal ja on kõige paremini säilinud kindluslinnake Põhja-Euroopas. Ka Valga linna ajalugu ulatub samasse ajajärku - linnaõigused anti Valgale 1584. aastal. Kui Fredrikstadi vanalinn on hästi säilinud ja sealsed ajaloolised hooned kõik restaureeritud, siis Valga puhul on sõjad ajaloolist linnasüdant tugevalt laastanud ning säilinud hooned vajavad alles restaureerimist.

Projekti partnerlus aitab panustada käesoleva projekti laiemasse eesmärki - ajalooliste linnasüdame elavdamisse. Fredrikstad on edukalt renoveerinud oma vanalinnas asuvad hooned, kuid nagu Valgagi otsib võimalusi vanalinna elavdamiseks ja tühjadele hoonetele kasutuse leidmiseks. Fredrikstadi vanalinnas inimesed nii elavad kui töötavad, seal on ka galeriisid, poekesi, restorane ja kohvikuid.

Valga vallavalitsus on võtnud oma strateegiliseks eesmärgiks koondada Valga linn taas ajaloolise linnakeskuse ümber, kuna ajaloost tingitud põhjustel on endine linnasüda olnud pikka aega mahajäetud ja alakasutatud. Füüsilist keskkonda on parandatud läbi mitmete projektide - loodud on Valga keskväljak ja välja arendatud kaksiklinnade Valga-Valka ühine keskus. Paraku ei ole inimesed kesklinna ala veel omaks võtnud ja seal napib tegevust. Vanalinna elu toomisel ja hoonetele kasutuse leidmisel on mõlema linna

probleemid küllaltki sarnased ja nii on mõlemad linnad võtnud eesmärgiks oma vanalinnadesse rohkem elu tuua ning tagada hoonete kasutuses püsimine ja vanalinnade edasine arendamine. Seega on kahel omavalitsusel projekti raames suurepärane võimalus koostööks - nii teadmiste kui kogemuste vahetamise osas, kui ka edasiste strateegiliste plaanide väljatöötamise osas.

Fredrikstadi linn on just alustanud oma ajaloolisele vanalinnale koostama strateegiat, mis aitaks hooneid tegevustega täita ja hoida elu vanalinnas, eriti madalhooajal, kui linnas pole turiste. Ka Valga linn vajaks sarnast strateegiat. Nagu Valga puhulgi, on ka Fredrikstadis tegemist paljude erinevate osapoolte ja huvigruppidega, kellega omavalitsusel tuleb eduka koostööni jõuda. Kaasava planeerimise osas on Valgal kindlasti palju Fredrikstadilt õppida.

Valga projekti teeb eriliseks selle rahvusvaheline iseloom. Nimelt ühendab Valga keskosa uus lahendus ühtseks tervikuks Valga ja Valka linnasüdamed, sidudes ühe jalakäigupromenaadiga kahe riigi kaks linna. Fredrikstad asub üsna lähedal Rootsi piirile, mistõttu saavad projektipartnerid koostööd teha ka piiriüleste võimaluste ja takistuste tuvastamise osas.

Kuna Valga ja Fredrikstadi probleemid ja väljakutsed on väga sarnased, siis on projekt suurepärane võimalus üksteiselt õppida ja kogemusi vahetada. Partnerlus on võrdväärne, kuna teadmiste ja kogemustega panustatakse vastastikku. Koostöö partnerite vahel toimub omavaheliste kohtumiste näol, kui võimalik siis nii füüsiliselt õppereiside näol kui ka veebipõhise suhtluse näol läbi kogu projekti. Kohtumistel tutvutakse vastastikku ajaloo, olemasoleva olukorra ning tulevikuplaanidega ning korraldatakse ajurünnakuid, seminare ja diskussioone.